

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/229/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513207095
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8513207095.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSŤ, s.r.o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zast. Fridrich Paľko, s.r.o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, IČO: 00 166 073, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 2C/148/2013-81 zo dňa 01.07.2014 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Vyslovil, že žalovanej nepriznáva právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa ust. čl. 46 ods. 3; 48 ods. 2 Ústavy SR, §§ 3 ods. 1; 4 ods. 1 písm. a); 9 ods. 1, 2; 15 ods. 1; 16 ods. 4; 17 ods. 1 až 3; 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, §§ 41 ods. 8; 243 ods. 1 Exekučného poriadku.

Konštatoval, že žalobca sa domáhal od žalovanej zaplatenia náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená tým, že Okresný súd Vranov nad Topľou vo veci sp. zn. 9Er/22/2007 nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v zákonom stanovenom čase po uplynutí zákonom stanovenej doby v zmysle § 44 ods. 8 Exekučného poriadku. Z dôvodu nesprávneho úradného postupu exekučného súdu žalobca uplatňuje náhradu majetkovej škody, ako aj nemajetkovej ujmy v peniazoch, pričom majetková škoda predstavuje náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi dorúčením návrhu na zmenu súdneho exekútora a rozhodnutím o ňom a nemajetková ujma v peniazoch 55,32 eur za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu.

Žalovaná so žalobou nesúhlasila. Poukázala na to, že žaloba bola doručená súdu pred uplynutím 6-mesačnej lehoty a poukázala aj na zákonné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci a to: existenciu nezákonného rozhodnutia, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody, príčinnú súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu musia byť splnené všetky tri podmienky súčasne. K nesprávnemu úradnému postupu uviedla, že vzhľadom na povahu úkonu (rozhodnutie o zmene súdneho exekútora) a zákonom ustanovenú lehotu a nevyhnutnosť vykonať iné úkony - (výzva na vyjadrenie pôvodného exekútora, vyjadrenie pôvodného exekútora, vyčíslenie

jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách pôvodného exekútora) nie je možné rozhodnúť o návrhu na zmenu exekútora v lehote ustanovenej zákonom, preto nepovažuje uvedené za zbytočné prietahy a teda za nesprávny úradný postup. Žalovaná uvádzala, že v daných prípadoch nebola konštatovaná existencia prietahu v konaní a to právoplatným rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým by

Žalobca bol uznesením č. k. 2C/208/2012-18 zo dňa 19.03.2013, ktoré prevzal dňa 25.03.2013 poučený o jeho procesných právach a povinnostiach vrátane ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. Napriek tomuto poučeniu bol súdom opakovane vyzvaný podaniami zo dňa 03.06.2013, ktoré prevzal dňa 14.06.2013 a zo dňa 13.09.2013, ktoré prevzal dňa 24.09.2013, aby súdu doložil listinné dôkazy na ktoré odkazuje v žalobe, konkrétne aby oznámil súdu číslo exekučného konania („Er“ spisovú značku), z ktorého si uplatňuje nárok, dôkaz o počte dní bezdôvodnej nečinnosti, dôkaz kedy doručil súdu návrh na zmenu súdneho exekútora, dôkaz o tom, kedy rozhodnutie bolo vydané a jemu doručené, špecifikáciu titulu, na základe akého si uplatňuje škodu, dôkaz o tom, že podnikol kroky na odstránenie prietahov, teda že využil účinné prostriedky nápravy na urýchlenie konania, dôkaz o výške škody, dôkaz o vzniku nemajetkovej ujmy a dôkaz o tom, že by sa mala poskytovať jej náhrada v peniazoch, dôkaz o tom, že postupoval podľa § 15 ods. 1 zák. č. 514/2003 a písomnou žiadosťou požiadal žalovaného o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody, z ktorej bude zrejmé kedy si takýto nárok uplatnil a doručil ho žalovanej.

Žalobca výzvy súdu ignoroval, žiaden listinný dôkaz na doloženie ktorého bol vyzvaný nepredložil.

Z obsahu pripojeného exekučného spisu Okresného súdu vo Vranove nad Topľou sp. zn. 9Er/22/2007 mal súd preukázané, že exekučné konanie bolo vedené súdnym exekútorom Ing. Mgr. Bohumilom Husťákom pod sp. zn. Ex 3238/2006, oprávneným bol žalobca, povinným I. I., predmetom konania bolo vymoženie 20 520,- Sk s prísl., exekučným titulom bol rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 4349/06 zo dňa 12.09.2006, pričom išlo o nárok vyplývajúci zo zmluvy o úvere.

Návrh na zmenu exekútora bol súdu doručený dňa 15.10.2009. Dňa 27.10.2009 súd vyzval súdneho exekútora Ing. Mgr. Bohumila Husťáka aby sa k návrhu vyjadril a oznámil, či si uplatňuje trovy exekúcie s doložením ich vyúčtovania a exekútorského spisu.

Súdny exekútor Ing. JUDr. Bohumil Husťák doložil vyúčtovanie a exekútorský spis súdu dňa 13.01.2010.

Uznesením č. k. 9Er/22/2007-15 zo dňa 17.03.2010 súd vyhovel žiadosti oprávneného o zmenu exekútora, uznesenie bolo doručené oprávnenému - žalobcovi dňa 25.03.2010.

Na základe takto zisteného skutkového stavu súd prvého stupňa konštatoval, že žalobe nemožno vyhovieť.

K procesnej námietke žalovanej o zmätočnosti podania žalobcu súd prvého stupňa konštatoval, že žaloba žalobcu má náležitosti v zmysle § 42, 79 Občianskeho súdneho poriadku, z petitu žaloby je zrejmý uplatnený nárok žalobcu.

V konaní žalobca uplatnil nárok na náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom súdu spôsobenú tým, že Okresný súd Vranov nad Topľou podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku v zákonnej lehote nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora.

Žalovaná vzniesla vo vyjadrení k žalobe námietku premlčania každého uplatneného nároku, pri ktorom došlo k uplynutiu 30-dňovej lehoty od doručenia návrhu na zmenu súdneho exekútora 23.04.2009.

Súd prihliadol na vznesenú námietku premlčania podľa § 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a dospel k názoru, že právo žalobcu domáhať sa náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom v tomto prípade nie je premlčané. V exekučnom konaní vo veci Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 9Er/22/2007, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, bol doručený návrh na zmenu exekútora až po dni 23.04.2009 dňa 15.10.2009.

Prvostupňový súd vyhodnotil, že právo žalobcu nie je premlčané.

Podľa § 15a, § 16 ods. 4 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podmienkou na uplatnenie nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je písomná žiadosť poškodeného o predbežné prerokovanie nároku. Z vyjadrenia žalovanej je zrejmé, že prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo strany žalovanej boli žalobcovi doručené dňa 23.04.2012. Žaloba bola doručená súdu dňa 27.09.2012. Žalobca podal žalobu predčasne, keď nárok na súde uplatnil pred uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku. Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať nároku na súde. Ak tak učiní skôr, ide o predčasne podanú žalobu, čo predstavuje samostatný dôvod na zamietnutie žaloby z dôvodu predčasnosti.

Žalobca nesplnil dôkazu povinnosť, cieľom ktorej je unesenie dôkazného bremena, ktorým sa rozumie zodpovednosť účastníka za výsledok konania, ktorý závisí od zistení z navrhnutých a vykonaných dôkazov.

V exekučnom konaní, v ktorom malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu žalobca nepreukázal nesprávny úradný postup spočívajúci v existencii prieťahov v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je kompetentný preskúmať Ústavný súd. Ustanovenie § 9 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je účinné až od 01.01.2013, avšak i keď žaloba bola vo veci podaná v roku 2012 a žiadosť o zmenu exekútora v roku 2009, predmetné ustanovenie dopĺňa a vykladá ustanovenie § 9 ods. 1 účinného pred 01.01.2013, preto je ho možno aplikovať aj pri uplatnenom nároku na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom pred 01.01.2013. O namietaných prieťahoch v konaní sa nevedelo konanie pred Ústavným súdom Slovenskej republiky, nevedelo sa disciplinárne konanie, nebolo vydané právoplatné rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva. Súd v konaní o uplatnenom nároku na náhradu škody nesprávnym úradným postupom nie je oprávnený posudzovať nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote.

Všeobecne nemožno rozhodnutie súdu po zákonom stanovenej lehote posudzovať bez ďalšieho ako nesprávny úradný postup súdu. Pri rozhodovaní o návrhu na zmenu exekútora je potrebné vykonať procesné úkony (výzva na vyjadrenie pôvodnému exekútorovi, vyjadrenie pôvodného exekútora a vyčíslenie jeho trov, doručenie exekučného spisu, zaslanie spisu novému exekútorovi, rozhodnutie o trovách exekúcie), v dôsledku ktorých nerozhodnutie o návrhu v zákonnej lehote nie je možné považovať za zbytočné prieťahy, toho vyplývajúci nesprávny úradný postu

Podľa ustanovenia § 9 ods. 2 zákona 514/2003 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2013, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podmienkami priznania nároku na náhradu škody je preukázanie predpokladov vzniku nároku na náhradu škody: existencia nesprávneho úradného postupu, škoda - príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Existenciu nesprávneho úradného postupu žalobca v konaní nepreukázal.

Žalobca neunesol dôkazné bremeno, ktorým sa rozumie zodpovednosť žalobcu za výsledok konania, ani pri preukázaní vzniku škody. Žalobca v konaní uplatňuje tzv. majetkovú škodu predstavujúcu náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s činnosťou žalobcu uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo v dôsledku tvrdenej nečinnosti súdu. Žalobca nepreukázal vynaloženie uplatnených nákladov na správu a vymáhanie pohľadávky. Nestačí samotné tvrdenie žalobcu o tom, že mu vznikli náklady, ktoré vyčíslil bez predloženia dôkazu o ich vynaložení.

Žalobca uplatnil i nemajetkovú ujmu, pri ktorej nepreukázal, že žalobcovi v dôsledku nesprávneho úradného postupu súdu došlo k ohrozeniu legitímnych očakávaní, žeby došlo k zániku povinného, zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, insolvenčnú povinného. Ide iba o hypotetické uvažovanie žalobcu, bez preukázania konkrétneho zásahu do sféry žalobcu. Navyše keď do času doručenia uznesenia súdu o zmene súdneho exekútora bol pôvodný súdny exekútor povinný vykonávať všetky úkony smerujúce k uspokojeniu nároku oprávneného - žalobcu.

Žalobca nepreukázal ani výšku uplatnenej náhrady škody, tak majetkovej škody a nemajetkovej ujmy. Súd nevidí dôvod na priznanie nemajetkovej ujmy vo výške na základe aplikácie Nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky o priznaní finančného zadosťučinenia za konštatované zbytočné prietahy v súdnom konaní.

Žalobca nepreukázal základ nároku - vznik škody.

Napokon žalobca nepreukázal ani príčinnú súvislosť medzi prípadným nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou, keď nepreukázal existenciu atribútov: nesprávny úradný postup a vznik škody.

Z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd prvého stupňa žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa podľa ustanovenia § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Konštatoval, že žalovaná si náhradu trov konania uplatnila, avšak ich nevyčíslila a z obsahu spisu nevyplýva aby jej nejaké trovy vznikli. Preto vyslovil, že jej právo na náhradu trov konania nepriznáva.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. V odvolaní uviedol, že postupom súdu prvého stupňa sa účastníkovi konania odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné pre zistenie rozhodujúcich skutočností. Napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvého stupňa rozhodol vo veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Ak súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie na takejto neprípustnej interpretácii, dopustil sa nesústreďeného postupu, ktorý má dôsledok v nesprávnom súdnom rozhodnutí. Súd prvého stupňa bol jednoznačne viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom prijatím zákona č. 412/2012 z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení zákona č. 412/2012 Z. z. Svojím rozhodnutím súd prvého stupňa de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity. Súd prvého stupňa nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Exekučný súd rozhodoval o udelení poverenia na vykonanie exekúcie, s čím nemal nič spoločné rozhodcovský súd. Právna istota ohľadom riadneho výkonu exekúcie nemohla byť odstránená rozhodnutím rozhodcovského súdu, ale len exekučného súdu. Súdu neprislúši polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akékoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno zakladať meritórne rozhodnutie. Svojimi úvahami súd neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe. Nie je zrejmé,

aký môže mať dopad na výsledok konania skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ide o prejav nesústreďenej činnosti súdu, kedy súd vyhodnocoval aj také skutočnosti, ktoré s predmetom nesúvisia.

Žalobca v odvolaní ďalej namietal, že ako dôkaz vzniku škody predložil znalecký posudok č. 1/2014, ktorý vypracoval Znalecký ústav Ekonomickej univerzity v Bratislave. Uvedeným posudkom je jednoznačne preukázané, že nesprávny úradný postup mal na žalobcu negatívny dopad a objektívne spôsobil zníženie jeho majetku. Súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Pokiaľ ide o tom, že žalobca predložil znalecký posudok až po roku a pol od podania žaloby na súde, žalobca dáva do pozornosti samotný znalecký posudok, z ktorého vyplýva, že žalobca zadal vypracovanie znaleckého posudku dňa 1. marca 2013. Vypracovanie znaleckého posudku je tak dôkladné a zložitá, a to aj s ohľadom na množstvo spracovaných podkladov a jeho vypracovanie trvalo viac ako rok. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody. V konaní bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petitom, prinajmenšom navrhovaným medzitimným rozsudkom. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu žalobcu osobitne rozhodnúť.

Na základe uvedeného žalobca žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrila.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov, vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s. p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O. s. p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu dňa 15.01.2015 zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, správne aplikoval právne predpisy a správne vo veci aj rozhodol. Ani po podaní odvolania odvolací súd nezistil, aby prvostupňový súd konal a rozhodol nesprávne. Odvolací súd sa stotožňuje s presvedčivými a správnymi závermi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré v celom rozsahu odkazuje (§ 219 ods. 2 O. s. p.).

Každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom (čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky).

Každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosť možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom (čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom (§ 3 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu doručenia žaloby na súd).

Vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak

1. škoda vznikla v dôsledku rozhodnutia vydaného súdom alebo ak škoda bola spôsobená nesprávnym úradným postupom súdu,

2. škodu spôsobil notár pri výkone verejnej moci,
3. škodu spôsobil súdny exekútor pri výkone exekučnej činnosti vykonávanej z poverenia súdu podľa osobitného predpisu (§ 4 ods. 1 písm. a) zákona 514/2003 Z.z.).

Štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb (§ 9 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z.).

Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda (§ 9 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z.).

Nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11 (§ 15 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z.).

Ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde (§ 16 ods. 4 zákona 514/2003 Z.z.).

Uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak (§ 17 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z.).

V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadost'uchinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak (§ 17 ods. 2 zákona 514/2003 Z.z.).

Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení (§ 17 ods. 3 zákona 514/2003 Z.z.).

Právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Ak je podmienkou uplatnenia práva na náhradu škody zrušenie alebo zmena právoplatného rozhodnutia, plynie premlčacia lehota odo dňa doručenia (oznámenia) rozhodnutia (§ 19 ods. 1 zákona 514/2003 Z.z.).

Oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora (§ 41 ods. 8 zákona 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku).

Tento zákon sa vzťahuje aj na konania začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (§ 243 ods. 1 Exekučného poriadku).

Odvolací súd konštatuje, že súd prvého stupňa v predmetnej veci sa dôsledne riadil vyššie uvedeným, preto vo veci aj správne rozhodol. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa ako aj k odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza, že je potrebné súhlasiť s odvolacou námietkou žalobcu v tom, že ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto ustanovenia, lebo by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Uvedené ustanovenie bolo do zákona č. 514/2003 Z. z. zavedené zákonom č. 412/2012 Z. z. s účinnosťou od 01.01.2013. Je ho preto možné

aplikovať len na právne vzťahy upravené síce zákonom č. 514/2003 Z. z., ale len tie, ktoré vznikli od 01.01.2013. Toto však nevyklučuje, aby súd prvého stupňa nemohol v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť významné okolnosti uvedené aj v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. Pri posudzovaní a hodnotení otázky nesprávneho úradného postupu však prvostupňový súd jednoznačne vychádzal z ust. § 9 ods. 1 cit. zákona, účinného v čase, keď mal deklarovaný zodpovednostný vzťah medzi účastníkmi konania vzniknúť.

Odvolačný súd tiež uvádza, že v exekučnej veci vedenej na Okresnom súde Vranov nad Topľou sp. zn. 9Er/22/2007 nedošlo k sťažnosti na prieťahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu SR, kedy by prieťahy v konaní boli konštatované.

Odvolačný súd sa stotožňuje so záverom prvostupňového súdu, že v prípade, ak oprávnený navrhne zmenu súdneho exekútora, je potrebné, aby konajúci exekučný súd vykonal potrebné procesné úkony. Úkony vykonávané v tejto súvislosti nemožno považovať za zbytočné prieťahy.

V danom prípade dĺžka konania od okamihu podania návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora do rozhodnutia exekučného súdu o tomto návrhu nie je takej povahy, že by predstavovala porušenie práva žalobcu (v exekučnom konaní oprávneného) na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Ani odvolací súd nemal preukázaný nesprávny úradný postup, ktorý by odôvodňoval priznanie náhrady škody a nemajetkovej ujmy.

Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že súd prvého stupňa správne ustálil, že žalobca v predmetnom konaní neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní predpokladov vzniku nároku na náhradu škody, t. j. existenciu nesprávneho úradného postupu, škodu a príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Neboli preukázané ani žiadne dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, ktorú žalobca v žalobnom návrhu žiadal. Žalobcom nebol preukázaný ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Pokiaľ žalobca namietal, že predložil znalecký posudok, odvolací súd odvolacej námietke žalobcu ohľadne nedostatočného oboznámenia sa súdu s predloženým znaleckým posudkom konštatuje, že výškou uplatneného nároku predstavujúceho majetkovú a nemajetkovú ujmu nebol dôvod sa zaoberať vzhľadom na to, že nebol preukázaný základ nároku, a to vznik škody.

Z uvedených dôvodov preto súd prvého stupňa správne vyhodnotil, že žalobca nepreukázal existenciu zákonných podmienok na priznanie mu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy.

Na základe uvedeného preto odvolací súd považuje rozhodnutie súdu prvého stupňa za vecne správne a preto bolo postupom podľa § 219 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku potvrdené.

O trovách odvolacieho konania nebolo rozhodnuté, a to v súlade s ust. § 224 ods. 1 O. s. p. za použitia ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a § 151 ods. 1 O. s. p. Aj keď v odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, tento nepodal návrh na náhradu trov odvolacieho konania. Neúspešný žalobca takýto návrh tiež nepodal, ale ani vzhľadom na výsledok odvolacieho konania by mu nárok na náhradu trov konania nemohol byť priznaný. Preto odvolací súd o trovách odvolacieho konania nerozhodoval, nakoľko nebol podaný zo strany žiadneho účastníka konania návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania. Keďže ide o návrhové konanie, súd bez takéhoto návrhu o trovách odvolacieho konania sám nemohol rozhodovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.